

KØN & IDENTITET

5

Herlige Svend: Jeg spurgte mine følgere om, hvad de synes er umandigt. Listen er overraskende lang

28. april 2023

af Sebastian Lynggaard

10

Foto: Marie Hald

Vores forventninger til mandekønnet begrænser drenge og mænd – for eksempel når vi mener, det er umandigt at strikke eller have en cykelkurv. Men vi har alle et ansvar for at vise, at mænd selvfølgelig kan strikke og have en cykelkurv.

15 *Dette er en kommentar. Kommentaren er udtryk for skribentens holdning.*

Dengang jeg gik i folkeskole, forklarede de voksne ofte drengenes opførsel med, at ”de er jo bare drenge” og ”sådan er drenge.”

Men jeg forstod ikke, hvad drenge var. Og slet ikke, hvad vi *bare* var. Samtidig fik jeg hele tiden at vide, direkte eller indirekte, at vi var det mere simple køn.

- 5 I drengenes samtaler med hinanden fandt jeg den ene halvdel af svaret. For der forstod jeg, hvad vi *ikke* var. Og hvad vi *ikke* gjorde: Vi var ikke *piger*. Vi var i hvert fald ikke *bøsser*. Vi sad ikke med benene krydset. Vi hinkede ikke i frikvarterne. Vi sjippede ikke.

- 10 Vi havde ikke cykelkurv på vores cykler. Vi gjorde os ikke *for* umage med noget, så ville det blive for ærligt. At være dreng er et minefelt af faux pas'er. Og du ved aldrig, hvad der udløser dem, før nogen fortæller dig, at eksplosionen har fundet sted.

På intet tidspunkt i vores samtaler fandt jeg spor af, hvad vi så rent faktisk var. Vi havde så travlt med at definere os negativt, at vi aldrig blev konstruktive. Det, vi var, forblev usagt. Og det usagte er svært at navigere i, selv når man er medlem af det simple køn.

- 15 Forleden havde jeg en uge, der tog mig tilbage til min skeletagtige drengekrop. I et radioprogram skulle jeg diskutere, hvorfor mænd kan have det svært ved at udføre håndarbejde, såsom at strikke, i det offentlige rum. Jeg skulle deltage i et interview om det umandige ved at køre med cykelhjelm.

Sebastian Lynggaard

Sebastian Lynggaard står bag Instagram-profilen "Herlige Svend" og er forfatter til bogen "Mandsforræder – vores vrede, ansvar og potentiale".

- 20 Og endelig befandt jeg mig på et gymnasium, hvor en lærer havde startet samtalen om, hvordan eleverne oplevede, at deres køn begrænsede dem. Pigerne kunne komme i tanke om 10 sammenhænge, hvor de følte sig begrænset af deres køn. Drengene havde remset 40 op.

Derfor spurgte jeg mine følgere, hvordan de havde oplevet, at umandig opførsel er blevet kaldt ud i det offentlige rum. Jeg fik en storm af beskeder, hvoraf kun få overraskede mig. På en måde var det faktisk helt rart at opleve, at jeg ikke var alene med at have overtrådt det underforståede folkeskolekodeks.

- 25 **Den tilsyneladende umandige opførsel**

Her er et uddrag af de svar, som Sebastian fik, da han spurgte sine følgere, hvad de havde oplevet blive kaldt for umandigt at gøre i det offentlige rum.

- 30 *At bruge en paraply. At have en cykelkurv. At kære med cykelhjelm. At være dårlig til at kaste. At tygge tyggegummi. At flette børns hår. At hikke. At danse. At lave gadedrengehop. At synge. At græde. At bruge læbepomade. At bruge creme (al creme). At drikke farverige drikke. At gå med halstørklæde.*

- 35 *At have pigetøj på. At køre på en "pige"cykel. At spise en banan. At bruge et sugerør. At bruge en bæresele. At strikke. At hækle. At sidde med benene over kors. At holde i hånd. At spise bær af en skål. At spise kage. At fryse. At spise ting med en teske. At have shorts på. At stritte med lillefingeren.*

Det er ikke en konkurrence mellem kønnene, men der ligger ganske enkelt en opgave i for det første at indse, at idéen om mandekønnet og forventningerne til mandekønnet begrænser mænd og drenge.

Og dernæst en opgave i for mændene i højere grad at være med til at definere vores køn positivt. Jeg vil gå så langt som at sige, at det løbende at give bud på, hvad mænd *også* kan være er et kollektivt ansvar for mænd. En bunden opgave.

Og hvad betyder det så? At vi alle sammen skal gå i tylskørt og bestille tid til en manicure og en shellac? Nej, det betyder det ikke. Men det betyder, at drenge og mænd ikke skal være i tvivl om, at de godt *må* det, hvis de vil. Vi *skal* ikke noget. Men vi *må* godt.

Det kollektive ansvar er, at vi skal give mere af os selv og vise, at mænd ikke kun består af en hård, forknytt side, men at vi har flere blødere aspekter. At vi ikke er så simple, som verden forsøger at bilde os ind.

Der er ikke noget galt med vores hårdere og mere maskuline sider, men vi skal insistere på, at vores umiddelbare omgivelser ser *hele* os – også de sider, som måske ikke lige passer ind i vores forestilling om, hvad manden skal være og kunne.

Når jeg holder oplæg om de her ting, så krymper drengene sig altid ved det, når jeg siger, at vi skal være bedre til at ødelægge den gode stemning. At vi skal kræve mere af os selv og hinanden. Der er ofte én, der siger noget i retning af: "Ej jeg orker sgu da ikke, hvis vi skal til at gå og være politimænd over for hinanden."

Men i mine øjne er det netop det, vi gør. Min erfaring er, at vi er alt for gode til – bevidst og ubevidst – at fortælle hinanden, hvad vi ikke må gøre. Og ikke mindst, hvad vi ikke må være. Og sådan tror jeg desværre stadig, det er. Listen på min instagramprofil peger i hvert fald i den retning.

Er den liste så overhovedet vigtig? Altså, hvem giver en fuck for, om der sidder en mand i bussen og strikker eller ej? Der foregår trods alt vigtigere ting i verden. Men jeg tror, man skal forstå, at det her kun er spidsen af en lang frossen lort, som har sat sig på tværs i for mange mænds indre univers.

Det interessante er ikke strikkeren i bussen, men derimod mandens følelse af begrænsning, inden han tager strikketøjet frem. Det faktum, at vi har en følelse af, at de sider i os mænd, som bliver set som mere feminine, ikke er velkomne og må skæres fra, at drenge vokser op med en forståelse af, at de ikke kan være hele mennesker, hvis de vil være mænd. Dét er det vigtige.

Skal vi så til at have pissehamrende ondt af mænd? Nej, det mener jeg ikke, vi skal. For det er os, der ikke har lavet arbejdet. Det er os, der ikke har trodset de begrænsende forventninger, som følger med vores køn – og det er, som sagt, i mange tilfælde os selv, der vælger at begrænse hinanden.

Det er ikke synd for mænd, for vi har selv sat os her. Men det betyder jo ikke, at det ikke er synd for drengene. For det er dem, der overtager den spændetrøje, som vi mænd ikke har været gode nok til at udvide.

Forventningerne til vores køn skal udfordres. Det handler ikke om en fucking cykelkurv. Eller om neglelak eller om at gå i kjoler. Det handler om at lære drenge, at de ikke kun kan elskes for en del af den, de er. Det handler om at opfostre hele mænd.